

YU ISSN 0350-2929

GORIŠKI LETNIK

ZBORNIK GORIŠKEGA MUZEJA

4/5

NOVA GORICA 1978
IZDAL GORIŠKI MUZEJ

GORIŠKI LETNIK

ZBORNIK GORIŠKEGA MUZEJA

1978

GORIŠKI LETNIK
Zbornik Goriškega muzeja
4/5 (1977—1978)

Povzetki v angleščini (Aleš Komavec), v italijanščini (Stanko Murovec)

Ovitek: Ana Sirk

Izdal Goriški muzej, Nova Gorica (predstavnik Branko Marušič)

Tisk: GP »Soča« Šemtex pri Gorici — 1978

Naklada 1000 izvodov

Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo
je knjiga oproščena temeljnega davka od prometa izdelkov

Za vsebino prispevkov so odgovorni avtorji

GORIŠKI LETNIK 4/5 1977 - 1978

Razlogi tehnične narave — zaradi teh je »Goriški letnik« že pri svoji tretji številki izgubil ritem enakomernega periodičnega izhajanja — so narekovali združitev 4. in 5. številke v eno knjigo. Tako bomo rešili našo publikacijo zamude enega leta.

»Goriški letnik«, ki mu pišemo to uvodno napotilo, je manj pester od predhodnih. Prevladujejo predvsem zgodovinske teme, povsem pa sta izpadli arheologija in zgodovina umetnosti. Namen, da bi lahko nadaljevali z objavljanjem zemljepisnih problemov, tudi ni bil uresničen. Odpadla je tudi rubrika »Dokumenti«, kar seveda ne pomeni, da je v bodoče ne bomo odprli. Letnik tudi skušamo nekoliko »posodobiti« in mu dati podobo sorodnih znanstvenih edicij.

V letu 1977 je Goriški muzej praznoval 25-letnico svojega obstoja. Ko smo pripravili številko za leto 1977, smo se morali odločiti, ali naj publikacijo v celoti posvetimo temu jubileju, pravzaprav prikazu delovanja muzeja v njegovih prvih petindvajsetih letih življenja, ali pa naj nadaljujemo po ustaljeni zborniški poti. Odločili smo se za nadaljevanje začetega, vendar pa bomo prihranili zamisel o celovitem prikazu delovanja muzeja za kak bodoči pomembnejši jubilej.

Po treh številkah si je naša publikacija zagotovila trdno mesto med kulturnimi snavanjimi področja, na katerem deluje. Tak odziv nas je utrdil v veri o primernosti in potrebi početja. Velik odziv je naletel pri kulturnih skupnostih, ki nas pri delu podpirajo, zlasti pa pri Kulturni skupnosti Nova Gorica, ki nosi pretežni del bremena za naš materialni obstoj.

»Goriški letnik« posvečamo letošnjim pomembnim jubilejem, ki so tako tesno vezani na zgodovino Primorske, 35-letnici odklokov in sklepov slovenskega in jugoslovenskega vodstva narodnoosvobodilnega boja o priključitvi Primorske k novi Jugoslaviji.

Branko Marušič

Kromberk (Nova Gorica), 15. marca 1978.

Razprave — Studies

Marija Makarovič

- Medsebojna pomoč na vasi na primeru Šmihela pod Nanosom 5—18
Mutual help in the village exemplified in Šmihel pod Nanosom

Peter Stres

- Tolminci v pomorskih poklicih 19—34
The Seafaring Tolminians

Branko Marušič

- O razmerju med slovenskim in italijanskim političnim gibanjem
na Goriškem in v Trstu v letih 1848—1849 35—49
*The Relations between the Slovene and Italian political movement in
the Regions of Gorica (Gorizia, Görz) and Trieste in the years 1848—1849*

Ivo Juvančič

- Goriški nadškof Carlo Margotti izvajalec linije sporazuma
Pij XI.—Mussolini (1929) 51—82
*The Archbishop of Gorica Carlo Margotti's role in carrying out the Pius XI—
Mussolini Agreement*

Slavica Plahuta

- Oris razvoja in delovanja tehnike Sabotin (H—37) 83—101
*A description of the development and functioning of the printing works
Sabotin (H—37)*

Sergio Bonazza

- Glagolica na Tržaškem, Goriškem in Čedajskem 103—116
The Glagolic alphabet in the Regions of Trieste, Gorica and Cividale

Iskra V. Čurkina

- I. A. Baudouin de Courtenay in Slovenci 117—138
I. A. Baudouin de Courtenay and the Slovenes

Boža Pleničar

- Bibliografija Simona Rutarja 139—183
Bibliography of Simon Rutar

Zapiski — Notes

Marija Rutar

- O rižah in drčah na Tolminskem 185—187
About timber—slides in the Tolmin area

Tone Zorn

- Iz pisanja »Poročil« o položaju narodnih manjših v Italiji 188—191
From »Mitteilungen über die Lage der nationalen Minderheiten in Italien«

Tomaž Pavšič

- Proslave petindvajsetletnice Goriškega muzeja 191—193
*The celebration of the twentyfifth anniversary of the Goriški muzej
(Nova Gorica Museum)*

Ocene in poročila — Reviews and reports

Archeografo triestino 36/1976 (B. Marušič) 195

Archeografo triestino 37/1977 (B. Marušič) 195

Atti dei Civici Musei di Storia ed Arte di Trieste 8/1973—75 (D. Svoljšak) 195

Atti e memorie della Società Istriana di archeologia e storia patria
24/1975 (D. Svoljšak) 197

Ce fas tu? 52/1976 (T. Pavšič) 199

Forum Iulii 1/1977 (B. Marušič) 200

Forum Iulii 2/1978 (B. Marušič) 201

Histria archaeologica 3/1972 (B. Žbona-Trkman) 201

Histria archaeologica 4/1973, zv. 1 (B. Žbona-Trkman) 201

Histria archaeologica 4/1973, zv. 2 (B. Žbona-Trkman) 202

Sot la nape 28/1976 (T. Pavšič) 202

Sot la nape 29/1977 (T. Pavšič) 204

Studi Goriziani 45/1977 (M. Vuk) 205

Studi Goriziani 46/1977 (M. Vuk) 206